

DURMUŞ & DÜLGER

Hukuk Bürosu

İŞÇİNİN ÖLÜMÜ HALİNDE

6098 SAYILI BORÇLAR KANUNU UYARINCA ÖLÜM TAZMİNATI

01.07.2012 tarihinde yürürlüğe giren 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu ile 1926 yılından beri yürürlükte olan 818 sayılı Borçlar Kanununu yürürlükten kaldırılmış ve genel hizmet sözleşmesi adı altında yer alan hükümlerle önemli ve yeni düzenlemeler getirilmiştir.

Türk Borçlar Kanununda genel hizmet sözleşmesinin sona ermesine ilişkin getirilen önemli düzenlemelerden biri de, önceki kanunda yer almayan ve işçinin ölümü halinde işverene, işçinin yakınlarına ölüm tazminatı ödeme yükümlülüğü getiren düzenlemedir.

6098 sayılı Borçlar Kanununun " İşçinin ölümü " başlığını taşıyan 440. maddesine göre, " işveren, işçinin sağ kalan eşine ve ergin olmayan çocuklarına, yoksa bakmakla yükümlü olduğu kişilere, ölüm gününden başlayarak bir aylık; hizmet ilişkisi beş yıldan uzun bir süre devam etmişse, iki aylık ücret tutarında bir ödeme yapmakla yükümlüdür "

> ÖLÜM TAZMİNATININ UYGULAMA ALANI

Borçlar Kanununa tabi çalışan işçiler bakımından ölüm tazminatının uygulanacağında şüphe yoktur.

Ölüm tazminatı 4857 sayılı iş kanunu kapsamındaki işçilere uygulanacak mıdır?

Genel olarak; 4857 sayılı iş yasası ÖZEL, 6098 sayılı borçlar kanunu GENEL yasadır.

Bilindiği üzere genel kanun, özel kanunda hüküm bulunmayan hallerde uygulama alanına sahiptir.

Özel kanun niteliğindeki 4857 sayılı iş yasasında işçinin ölümü halinde ölüm tazminatına ilişkin bir düzenleme bulunmadığına göre genel kanun niteliğinde olan borçlar kanunundaki bu hükmün 4857 sayılı iş yasası kapsamındaki işçilere de kural olarak uygulanması gerektiği görüşündeyiz.

> ÖLÜM TAZMİNATINA HAK KAZANMA KOŞULLARI

Türk Borçlar Kanununun 440. maddesine göre ölüm tazminatına hak kazanmanın ilk koşulu işçinin ölümüdür.

İşçinin ölüm şeklinin önemli olup olmadığı konusunda bir düzenleme olmasa da bu hususun her somut olayın özelliğine göre ayrı ayrı değerlendirilmesi gerekir.

Ölenin yakınlarının söz konusu tazminata hak kazanabilmesi için işçinin belli bir kıdeme sahip olması koşulu aranmamaktadır. İşçinin işe fiilen başladıktan sonra aynı gün ölmesi durumunda dahi, işveren söz konusu bu tazminatı ödemekle yükümlü olacaktır.

Ölüm tazminatı ödeme yükümlülüğü için; iş sözleşmesinin belirli, belirsiz, kısmi süreli olması veya ölümün deneme süresi içinde gerçekleşmesi önem taşımaz.

> HAK SAHİPLERİ KİMLERDİR?

6098 sayılı Türk Borçlar Kanununa göre, ölüm tazminatına hak kazanacak olan kişiler, ölen işçinin sağ kalan eşi ve ergin olmayan çocukları, bunlar yoksa bakma yükümlü olduğu kişilerdir.

. **Sağ Kalan Eş**

Sağ kalan eşten kastedilen; ölen işçiye Medeni Kanun anlamında resmi ve geçerli bir evlilik bağıyla bağlı olan eştir.

Sağ kalan eşin ölüm tazminatına hak kazanabilmesi için evliliğin ölüm anında devam ediyor olması gerekir.

Bu nedenle; eğer ölüm tarihinde boşanma kararı kesinleşmişse eş ölüm tazminatına hak kazanamaz. Buna karşılık, ayrılık kararı verilmiş olması veya ölüm anında boşanma davasının devam ediyor olması ölüm tazminatına hak kazanmayı engelleyen bir durum değildir.

DURMUŞ & DÜLGER

Hukuk Bürosu

. Ergin Olmayan Çocuklar

Ergin olmaktan kastedilen Medeni Kanuna uygun bir şekilde normal veya erken erginlik koşullarından birini sağlamış olmaktır.

Sağ kalan eş yanında varsa ölen işçinin evlilik içi veya evlilik dışı dünyaya gelmiş ergin olmayan çocukları veya ergin olmayan evlatlığı da ölüm tazminatına hak kazanır.

Ergin çocuklara ise; bedensel ve ruhsal durumları ne olursa olsun ölüm tazminatı ödenmez.

. Bakmakla Yükümlü Olunan Kişiler

Ölen işçinin eşi veya ergin olmayan çocuğu bulunmadığı durumlarda ölüm tazminatı; ölen işçinin bakmakla yükümlü olduğu kişilere ödenecektir.

Ancak eş veya ergin olmayan çocuklardan biri varsa, bakmakla yükümlü olunan kişilere ödeme yapılmaz.

> ÖLÜM TAZMİNATININ MİKTARI VE PAYLAŞTIRILMASI

Türk Borçlar Kanununun 440. maddesinde göre ölüm tazminatının miktarı; hizmet ilişkisi 5 yıldan az sürmüştü 1 aylık, hizmet ilişkisi 5 yıldan uzun sürmüştü 2 aylık ücret tutarındadır.

Bu miktarının sözleşmeyle arttırılabileceği ancak sözleşme ile daha az bir ödeme yapılacağı veya hiç ödeme yapılmayacağı kararlaştırılmasının mümkün olmadığı görüşündeyiz.

Ölüm tazminatı " götürü bir tazminat " olduğu için tazminat miktarının belirlenmesinde ölen işçinin kusuru veya zarar dikkate alınmaz.

Ölüm tazminatı hesaplanırken işçinin son aylık çıplak ücreti dikkate alınmalıdır.

Aksine bir düzenleme olmadığı için ölüm tazminatının hak sahipleri arasında eşit olarak paylaşılması görüşündeyiz.

> ÖLÜM TAZMİNATININ KIDEM TAZMİNATI İLE İLİŞKİSİ

Türk Borçlar Kanununa tabi işçiler kıdem tazminatına hak kazanamadıklarından, sözleşmenin ölüm yoluyla sona ermesinde sadece ölüm tazminatı ödenmesi söz konusudur.

Hizmet sözleşmesinin işçinin ölümü ile sona ermesi durumunda 4857 sayılı İş Kanunu kapsamındaki işçinin kanuni mirasçuları ayrıca kıdem tazminatı almaya da hak kazanırlar. Zira 1475 sayılı İş Kanununun yürürlükteki 14. maddesine göre ölüm kıdem tazminatına hak kazandıran sebeplerden birisidir.

Bu nedenle, 4857 sayılı İş Kanununa tabi olan işçiler bakımından; ölen işçinin yakınlarının 6098 sayılı Borçlar kanunu kapsamında hem ölüm tazminatına, ölen işçinin yasal mirasçılarının 1475 sayılı iş yasasının 14. Maddesindeki hak kazanma koşulları varsa hem de kıdem tazminatına da hak kazanacağı görüşündeyiz. Çünkü ölüm tazminatı ve kıdem tazminatı farklı amaçlarla getirilmiş farklı hukuki niteliğe sahip tazminatlardır.

Ağustos 2021, Çorlu

Av. Yüce DURMUŞ

Ofis Cep Tel : (0530) 964 04 29

Web Sitesi : www.yucedurmus.av.tr